

Список використаних джерел:

1. Кучерявенко М. П. Податкове право України: навч. посібник. Харків: Право, 2010. 256 с.
2. Шемчушенко Ю. С. Юридичний словник-довідник. Київ: Феміда, 1996. 696 с.
3. Луць Л. А., Рабінович П. М., Шмельова Г. Г. Прецедент правовий. Юридична енциклопедія: у 6 т. Київ: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1998-2004. Т. 5. 736 с.
4. Шемшученко Ю. С. Юридична енциклопедія: «Українська енциклопедія», 1998. Т. 2: Д-Й, 2003. 744 с.
5. Бондаренко І. М., Головашевич О. О., Дамірчиєв М. І. Податкове право: посібник для підготовки до іспитів. Харків: Право, 2018. 222 с.

Дубовик А. П.,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Косяченко К. Е.,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасний період одним із найбільш важливих та пріоритетних напрямів діяльності України є здійснення податкової політики. Підвищення ефективності податкового адміністрування є першочерговим завданням держави.

Основною формою контролю податкових органів за повнотою та своєчасністю сплати платниками податків є податкова перевірка. В Україні існує велика кількість органів державного нагляду (контролю), які мають повноваження проводити перевірки суб'єктів господарювання у межах своєї компетенції, наразі в нашій державі існує 43 контролюючих органи типу центрального органу та обласних державних адміністрацій, й ще 413 контролюючих органа типу територіальних.

Після запровадження воєнного стану, законодавцем було введено мораторій на проведення більшості перевірок. Проте, на даний час, проведення перевірок відновлюється, й перелік можливих перевірок постійно збільшується.

Під податковим адмініструванням розуміється діяльність спеціально уповноважених державних органів щодо здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства України фізичними та юридичними особами.

У процесі реалізації податкового адміністрування у держави виникає потреба у досягненні певних взаємозалежних цілей:

1) поповнення бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України шляхом стягування податків та зборів;

2) створення умов для нормального соціально-економічного розвитку суб'єктів податково-правових відносин.

За допомогою здійснення раціонального та структурованого податкового адміністрування можливо найбільш ефективним чином реалізувати цілі.

Відповідно до положень статті ПК, податковий контроль проводиться посадовими особами податкових органів у межах своєї компетенції за допомогою податкових перевірок, отримання пояснень платників податків, податкових агентів та платників збору, платників страхових внесків, перевірки даних обліку та звітності, огляду приміщень та територій, що використовуються для отримання доходу (прибутку), а також в інших формах, передбачених ПК України [2].

В Україні найбільш актуальними є питання, пов'язані з реалізацією заходів податкового контролю у рамках здійснення поточного та подальшого контролю. Порядок їх здійснення досить докладно регламентований податковим законодавством України та реалізується податковими органами шляхом проведення податкових перевірок.

Під податковою перевіркою слід розуміти процесуальні дії податкового органу щодо контролю за правильністю обчислення, своєчасністю та повнотою сплати податків та зборів фіскально-обов'язаними особами [1].

Законом України було поновлено податковий обов'язок платників податків, у яких є можливість своєчасно виконувати свої податкові обов'язки, щодо дотримання строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, подання податкової звітності, сплати податків [3].

Зокрема було передбачено, що податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:

а) камеральних перевірок. Камеральною вважається перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

б) документальних позапланових перевірок, що проводяться на звернення платника податків та/або з підстав, визначених ст. 78 ПКУ [4].

в) фактичних перевірок. Фактичною вважається перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування

господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється контролюючим органом щодо дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, свідоцтв, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).

Документальні позапланові перевірки за зверненням платника податків та/або документальні позапланові перевірки платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником податків валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями, що були розпочаті та не завершені до 24 лютого 2022 року, поновлюються та закінчуються протягом 60 днів з дня, наступного за днем набрання чинності цим Законом. Такі перевірки поновлюються на невикористаний строк.

Таким чином, в даний час інститут податкового контролю має першорядне значення у процесі поповнення бюджетів усіх рівнів, і навіть становлення фінансового правопорядку. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне продовжувати вдосконалювати законодавство, що регулює питання здійснення податкового контролю, а також підвищувати ефективність роботи контролюючих органів.

Список використаних джерел:

1. Жук О. І., Гой Н. В. Податкове стимулювання розвитку бізнесу в умовах війни. *Підприємництво і торгівля*. Вип. 33. 2022. С. 44-48.
2. Іванова Н. К. Особливості проведення податкових перевірок під час дії воєнного стану. *Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю*: зб. наук. праць. X Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Ч. 2. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕ. 2022. 191 с.
3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» № 2260 від 12.05.2022 року.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.